

Regionalt miljøprogram i jordbruket - RMP

Veiledning – Tilskudd til soner for pollinerende insekter

Foto: Blomsterflue – UiO NHM, Humle – Artdatabanken, Bier – UiO NHM

Tilskudd til soner for pollinerende insekter er en ny ordning i Vestfold og Telemark. Pollinatoren har viktige roller i matproduksjonene og i økosystemene. En rekke studier både i Norge og i andre land viser nedgang i forekomst og arts mangfold. Menneskeskapt klima- og landskapsendringer, urbanisering, gjengroing og et mer intensivt landbruk er blant årsakene til tilbakegangen.

Reglene for tilskuddet

Ny RMP-forskrift § 14 inneholder bestemmelser og vilkår for tilskuddsordningen:

Det kan gis tilskudd for å så og skjømte soner med pollinatorvennlige frøblandinger på jordbruksareal. Sonene må ha pollinatorvennlige blomster gjennom vekstsesongen. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet eller sprøytet med plantevernmidler.

Arealene skal tilsås med frøblandinger med arter som gir blomstring og nektarproduksjon gjennom hele pollinatorsesongen. Tilskuddet kan også gis til skjøtsel av allerede etablerte arealer som har en blanding av planter som gir næring for pollinatorne gjennom vekstsesongen.

Tilskudd kan gis for pollinatorvennlige soner alene eller i kombinasjon med andre tiltak. Soner som etableres som pollinatorvennlige soner alene må ha en bredde på minimum to meter.

Soner som er en kombinasjon av grasdekt vannvei i åker (§ 25) eller grasdekt kantsone i åker (§ 26) skal ha en bredde som tilsvarer kravet til disse tiltakene.

Tilskudd gis til slått av sonene.

Tiltaksklasse: høy sats.

Tilskuddet utmåles per meter.

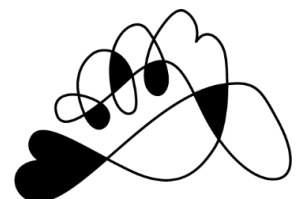
To typer soner – begge skal ligge på dyrka mark

1. Blomstrende soner etablert kun for pollinatorne - kravet er minimum 2 meter bredde
2. Kombinasjonssoner – grasdekte soner (buffer soner) med innblanding av blomstrende planter. Kravet er minimum 6 meter bredde (gras og blomster i hele bredden). Det gis da to tilskudd til samme areal – både til grasdekt sone og til sone for pollinerende insekter.

Sonene må ligge på arealer i drift som er berettiget produksjonstilskudd samme året.

NB! Arealene skal ikke være gjødslet eller sprøytet med plantevernmidler.

- Blomstrende planter trives best på næringsfattig jord!

Hvilke arealer egner seg?

- Legg gjerne sonen inntil åkerkanter, veier eller liknende.
- Tenk praktisk for å unngå avdrift ved sprøyting og gjødsling av åkerarealene.
- Tørre arealer på næringsfattig jord er best egnet.

Hvilke frøblandinger kan benyttes?

- Blandingene må bestå av ulike arter med bred blomstringstid, for å sikre mat til de ulike pollinatorene humler, bier, blomsterfluer, sommerfugler m.fl. hele sesongen.
- Blomstringen må starte i juni, vare hele juli og et stykke ut i august, dvs at såingen må skje tidlig i sesongen for at sonen skal være tilskuddsberettiget i anleggsåret.
- Bruk av frøblandinger med flerårige arter er å foretrekke. Sonen trenger da ikke å fornyes hvert år. Merk at rødkløver og hvitkløver ikke blomstrer i etableringsåret. Blandingen må da inneholde noen ettårige arter som blomstrer første året.
- Kombinasjonssoner grasdekt sone/pollinatorsoner kan f. eks. bestå av gras med innblanding (innsåing?) av rødkløver og hvitkløver.
- Noen av blandingene som er i salg inneholder fremmede arter som honningurt og blodkløver. Disse er godkjent brukt kun på dyrka mark og i park/anlegg, ikke i naturen.

Slått av flerårige soner

- Arealet skal slås etter blomstringen når pollinatorsesongen er over, normalt vil det være etter 15. august.
- La gjerne plantematerialet ligge igjen på arealet 2-3 dager for å sikre frøspredning - deretter må plantematerialet høstes for ikke å ha gjødslingseffekt i sonen.
- Sonen kan godt etterbeites om høsten.

Foreløpig tilskuddssats 2019

- Satsen er 50 kr per meter for begge typer soner.
- Satsen er foreløpig. Hvis omfanget av pollinerende soner viser seg å bli svært stort, må Fylkesmannen vurdere å sette satsen noe ned.

Kontroll av arealene/sonene

- Kommunene vil som vanlig utføre sine RMP-kontroller om høsten.
- Foto framvises ved kontroll dette første året, som blir et prøveår for denne tilskuddordningen.

Naturlige kantsoner utenfor jordbruksareal

- Soner med blomstrende vegetasjon utenfor jordene er svært viktige for de pollinerende insektene.
- Rydding av busk og kratt langs jordekantene er et bra tiltak, men foreløpig ikke tilskuddsberettiget.

RMP-veileder 2019

Fullstendig oversikt og informasjon om tilskuddsordningene vil etter hvert legges ut på vår hjemmeside www.fylkesmannen.no/vt . Veiledningshefte sendes alle gårdbrukere i august.

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, 22. mai 2019

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
Epost: fmvtpost@fylkesmannen.no
Telefon: 33 37 10 00
Hjemmeside: www.fylkesmannen.no/vt

